

NAISTE HÄÄL KESKKONNAÕIGLUSES

Kliimamuutused ei mõjuta kõiki inimesi ja piirkondi võrdselt. Enim kannatavad nende tagajärgede all väiksema sissetulekuga riigid ja seal elavad kogukonnad, kelle panus keskkonnakahjude tekitamisse on olnud kõige tagasihoidlikum. Äärmuslikud ilmastikunähtused, veepuudus, põllumajanduse vähenenud saagikus ja liikide kadumine süvendavad vaesust ja ebavõrdsust ning muudavad igapäevaelu aina keerulisemaks. Samal ajal on just need kogukonnad tihti kõige vastupidavamad, leides loovaid ja kogukondlikke lahendusi, et muutustega kohaneda ja oma õiguste eest seista.

Selle näituse eesmärk on suurendada teadlikkust keskkonnaõiglusest ning rahvusvahelise koostöö ja solidaarsuse olulisusest globaalsete kriiside lahendamisel. Näituse keskmes on inspireerivad lood naisaktivistidest, kes töötavad väsimatult parema ja õiglasema tuleviku nimel. Nende pühendumine on kutsunud esile muutusi nii oma kogukondades kui ka laiemalt, näidates, et tõeline muutus algab sageli just rohujuuretasandilt.

Näitus põhineb Mondo kampaanial **#IShareHerPower**, mis juhhib tähelepanu kliimamuutuste ebaõiglasele mõjule ning naiste tähtsale rollile keskkonnaõigluse eest võitlemisel. Kampaanias osalenud kunstnikud ja noored ammutasid oma teoste loomisel inspiratsiooni naisaktivistide tööst. Kunst ja aktivism põimuvad siin viisil, mis kutsub vaatajat kaasa mõtlema, tundma ja tegutsema – sest õiglasem ja kestlikum maailm on võimalik vaid siis, kui tegutseme üheskoos.

Mondo panusest kliima- ja keskkonnateemades saad lugeda siit:
mondo.org.ee/kliima

#ISHAREHERPOWER

@_VIKTORIA_BEREZINA_

ELIZABETH WATHUTI

Kunstnik: Viktoria Berezina

Elizabeth Wathuti on Keenia keskkonnaaktivist, kliimaõiguse eestkõneleja ja roheliste algatuste edendaja, kes on pühendunud noorte kaasamisele ning aitab kogukondadel suurendada vastupanuvõimet kliimamuutuste mõjule. Ta on asutanud Green Generation Initiative'i, mille eesmärk on edendada puude istutamist, keskkonnateadlikkust ja toidu-julgeolekut.

Elizabeth alustas oma tööd juba noorena, innustades lapsi ja kogukondi istutama puid ning kasvatama hoolivust looduse vastu. Tema algatuse kaudu on istutatud kümneid tuhandeid puid, et võidelda metsade hävitamise ja kliimamuutuste vastu, toetades samal ajal kohalikke elatusallikaid. Ta on olnud ka aktiivne rahvusvahelistes kliimaaruteludes ning rõhutanud, kui tähtis on anda ruumi globaalse lõuna ja noorte aktivistide häältele.

Elizabethi tegevust on tunnustatud mitme auhinnaga, sealhulgas tiitliga UNEP Young Champions of the Earth. Tema kirg ja sihikindlus inspireerivad noori kogu maailmas, näidates, kuidas kogukondlikud projektid aitavad kaasa üleilmsete keskkonnaprobleemidega tegelemisele.

LEYDY PECH

Kunstnik: Maria-Liisa Leonidov

Leydy Pech on maiade põlisrahva esindaja ja mesinik Mehhiko Yucatáni poolsaarelt. Ta seisab keskkonnaõigluse ja bioloogilise mitmekesisuse eest. Samuti on ta tuntud tänu oma edukale vastuseisule Monsanto suurkorporatsiooni geneetiliselt muundatud sojaubade kasvatamisele, mis ohustas mesindust, kohalikku ökosüsteemi ja põlisrahvaste eluviisi.

Leydy mobiliseeris kogukondi ja keskkonnaorganisatsioone, algatades kampaaniaid, mis viisid kohtuasjani. 2015. aastal otsustas Mehhiko ülemkohus tema kasuks ja peatas geneetiliselt muundatud soja kasvatamise Mehhiko seitsmes osariigis. Peale kohtuvõitluste edendab Leydy kestlikke põllumajandustavasid, mis kaitsevad nii keskkonda kui ka kultuuripärandit.

Tema töö on toonud rahvusvahelist tunnustust, sealhulgas 2020. aastal Goldmani keskkonnapreemia. Leydy on näidanud, kuidas rohujuuretasandi algatused suudavad mõjutada globaalset keskkonnapoliitikat ja kaitsta põlisrahvaste õigusi.

WANGARI MAATHAI

Kunstnik: Hellsjells

Wangari Maathai (1940–2011) oli Keenia keskkonnaaktivist, ühiskonnategelane ja esimene aafriklanna, kes pälvis Nobeli rahuauhinna. Ta on asutanud keskkonnakaitset edendava Green Belt Movementi, mille eesmärk on võidelda metsade hävitamise vastu, kaitsta naiste õigusi ja parandada elukeskkonda.

Liikumise kaudu istutati miljoneid puid, et taastada metsad ja võidelda erosiooni vastu, pakkudes samal ajal naistele võimalust teenida sissetulekut. Wangari pühendus ka poliitilisele aktivismile, seistes vastu korruptsioonile ja autoritaarsele valitsemisele ning rõhutades kestlikkuse ja sotsiaalse õigluse olulisust.

2004. aastal tunnustati tema tööd Nobeli rahuauhinnaga, tõstes esile tema panust säästva arengu, rahu ja demokraatia edendamisse. Tema tegevus tõestas, et ökosüsteemide hoidmine võib olla võimas tee ühiskondlike muutuste poole. Wangari parand elab edasi ning inspireerib inimesi üle maailma kestlikkuse ja õigluse eest seisma.

KRISTAL AMBROSE

Kunstnik: Maari Soekov

Kristal Ambrose on keskkonnaaktivist ja merekaitsja, kes pühendab oma töö ookeanide plastireostuse vastu võitlemisele. Ta on asutanud Bahamas Plastic Movementi, mis keskendub kogukonna harimisele, teadlikkuse suurendamisele ja seadusandlike muutuste algatamisele.

Kristal lõi liikumise pärast seda, kui osales Vaikse ookeani suure prügilaigu uurimisreisil, mis süvendas tema arusaamist plastireostuse mõjust mereelustikule. Tema juhtimisel on liikumine inspireerinud noori ning aidanud Bahamal alates 2020. aastast keelustada kilekottide ja teiste plastist ühekorratoodete kasutamise.

Kristali tööd on rahvusvaheliselt tunnustatud: 2020. aastal pälvis ta maineka Goldmani keskkonnapreemia. Tema kirg ja pühendumus on tõstnud esile noorte rolli keskkonnakriisidega tegelemisel ning pakkunud lahendusi ja lootust parema tuleviku nimel.

FARWISA FARHAN

Kunstnik: Maari Soekov

Farwisa Farhan on Indoneesia keskkonnaaktivist, kes töötab Acehis Sumatral, et kaitsta Leuseri ökosüsteemi – üht maailma bioloogiliselt mitmekesisemat piirkonda. Ta juhib organisatsiooni Forest, Nature, and Environment Aceh (HAKA), mille eesmärk on kaitsta metsa ja jõgesid ning selliste ohustatud liikide elupaiku, nagu Sumatra tiiger ja orangutan.

Farwisa on tuntud oma vastuseisu poolest suurtele taristu- ja kaevandusprojektidele, mis ohustavad Leuseri piirkonna ökosüsteemi. Ta on juhtinud kogukonnaalgatusi ja rahvusvahelisi kampaaniaid, et peatada keskkonda kahjustavaid arendusi, nagu palmiõliistandused. Tema töö on aidanud tugevdada kohalikke keskkonnaseadusi ja suurendada teadlikkust vihmametsade kaitsmise olulisusest.

2016. aastal tunnustati Farhani tema tegevuse eest looduskaitset, kui ta võitis Whitley auhinna, mida tuntakse ka kui looduskaitsete rohelist Oscarit.

NOORED KUNSTNIKUD #ISHAREHERPOWER KAMPAANIAS

Muutuste looja oled ka sina. Keskkonnaõiglus vajab aktiivseid tegutsejaid – olgu see osalemine meeleavaldusel, eneseväljendus kunsti teel, teadlikud valikud tarbimisel või igapäevane tegevus oma kogukonnas. See kollaaž toob esile kampaanias #IShareHerPower osalenud noorte loovtööd, mis annab edasi võimsate naisaktivistide sõnumeid. Ammuta inspiratsiooni nende kunstist ja leia oma ainulaadne viis, kuidas maailma paremaks muuta – iga samm loeb!

Kunstnikud: Maari Soekov, Grete Kivirüüt, Jaanika Sallaste, Katariina Soolep, Sandra Seppenen, Anna-Liisa Pais, Essi Ruuskanen.

